

תולדות
"ספריית לוי יצחק"
שע"י צאנז "ח המרכזית

קניית בניין ה'פארבאנד'

כל היוצא ממרכז חב"ד-ליובאוויטש העולמי, 770 איסטערן פארקוויי, ומהלך במעלה שדרת קינגסטון, הרחוב המרכזי של שכונת קראון-הייטס, נתקל מיד במבנה לא שגרתי, ששתי הקומות העליונות שלו אינן מסגירות את המתרחש בקומת המרתף. אם ישאל את אחד מוותיקי קראון-הייטס מה מאכלס הבניין הזה, בוודאי ישמע את התשובה: אה, אתה כנראה מתכוון ל'פארבאנד'. זהו הבניין שבקומתו העליונה יש אולם גדול שלאורך עשרות שנים התקיימו בו הרבה כינוסים, אירועים, שמחות ומפגשים, וגם ועידות שונות.

בקומת ה'בייסמנט' שלו שוכנת 'ספריית לוי יצחק' המפוארת, ולצידה שורה של חדרים המאכלסים את משרדי צא"ח.

מהו ה'פארבאנד', איך הגיע לידי צא"ח ומה הקשר של 'ספריית לוי יצחק' לכל העניין?

בנין ה'פארבאנד' - 305 קינגסטון און. - חשון תשל"ו. JEM/The Living Archive #143237

את התשובה לשאלות הללו תקבלו בשורות הבאות. נפתח בסיפורו של הרב יהודה לייב שי' ('לייבל') אלבסקי, כיום שליח הרבי לקליבלנד, אוהיו, שבשנים תשכ"ב-תשל"ב היה אחת הדמויות המרכזיות במשרדי צא"ח בניו-יורק:

'בשלהי שנות הכ"פים מצבה של שכונת קראון-הייטס היה ירוד. הרבה גויים קנו בתים בשכונה, ויהודים רבים החלו לנטוש את קראון-הייטס. בסביבות שנת תשכ"ז הפנה הרבי שאלה להנהלת צא"ח (התוכן): האם לצאגו"ח יש עניין יותר חשוב לעשות מאשר להתעסק למען ביסוס השכונה?

'בשנות הכ"פים הראשונות צא"ח היה שוכר מדי פעם את הקומה העליונה של בנין ה'פארבאנד' (שם שוכן עתה 'כולל' האברכים) עבור תוכניות ה'פגישות' שסידרנו לסטודנטים. אחד המרצים אז היה פרופ' וועלוול גרין ע"ה, שכבר התקרב אז לחב"ד וביקר פעמים רבות בביתי. באחת השיחות שהיו לנו, הוא סיפר לי שאביו הוא ידיד טוב של מנכ"ל הארגון האמריקאי 'ידישע פארבאנד' שהבניין שייך לו.

ה'ידישע פארבאנד' היה ארגון יהודי לא-דתי וחבריו נקראו 'ידישיסטן' (ה'ידישיסטים' היו יהודים לא דתיים שהקפידו לדבר ביידיש. רבים מהם היגרו מאירופה לאמריקה עוד לפני המלחמה והקימו בארה"ב קבוצות של חברים שנקראו 'ידישע פארבאנד'). כעת סיפר לי פרופ' גרין ששמע לאחרונה מאביו כי מנכ"ל ה'פארבאנד' סיפר לו שהבניין של סניף ה'פארבאנד' בקראון-הייטס עומד להימכר לגויים, מאחר שרוב ה'ידישיסטים' שגרו כאן בעבר, עזבו את האזור.

[בקשר לזה מספר בנו של ר' מענדל שם-טוב, הרב יוסף יצחק שם-טוב, שליח הרבי בטוסון, אריזונה:

"אבי ע"ה היה רגיל לעמוד בקשר עם הרב חדקוב באופן קבוע, אם בשיחות טלפון או בביקורים במשרדו. פעם הורה לו הרב חדקוב לגשת להנהלת ה'פארבאנד' ולשאל אותם: אם תקבלו סיוע כספי מסוים, האם תסכימו להישאר בשכונת קראון הייטס?

אבי קיבל את הדברים בקבלת-עול, אבל עמוק בתוך לבו זה באמת הפריע לו: האנשים האלה הם בעד הקומוניזם ומה הטעם לבקש מהם להישאר בקראון הייטס?

למעשה, אבי ניגש אל ההנהלה ושאל אותם שאלה זו. הם ענו לו שזה לא קשור לסיוע כספי אלא פשוט כבר אין להם חברים בקראון הייטס.

חלפו מספר שנים. יום אחד ישב אבי אצל הרב חדקוב וברגע פנוי שאל אותו לפשר הפנייה ההיא. ענה לו הרב חדקוב: 'זה לא שאנחנו תומכים בגישה שלהם, אבל ה'פארבאנד' הוא מקום שבו יהודים מתאספים ביחד, ולכן צריכים לתמוך בו.'"]

הרב אלבסקי נואם בוועידה העולמית הכ"ב של צא"ח
חוה"מ סוכות תשל"ט

'בסניף ה'פארבאנד' בקראון-הייטס עדיין התקיימה אז פעילות יהודית לא דתית - אך היה ברור שאם הגויים יקנו את הבניין, שממוקם ממש מול 770 - הדבר עלול לשוות לאזור כולו אופי מאוד בלתי רצוי. התחלנו אפוא בפעילות מאסיבית שמטרתה רכישת ה'פארבאנד' לטובת ענייני ליובאוויטש. ראשית כל, ביקשתי מפרופ' גרין שינסה לסדר לי דרך אביו פגישה עם מנכ"ל ה'פארבאנד', כדי לבדוק האם ואיך נוכל לרכוש את הבניין. מר גרין האב דיבר עם המנכ"ל מר יענקל כצמן, והוא הסכים להיפגש אתי במשרדי הנהלת ה'פארבאנד' במנהטן.

'בפגישתי עם מנכ"ל ה'פארבאנד' הוא אמר לי שהם אמנם מתכוונים למכור את הבניין, כי המועדון שלהם כבר הפסיק להתקיים שם. שאלתי אותו מה הסכום שהם מבקשים, והוא אמר שהם רצו למכור את הבניין לגויים במחיר של 100 אלף דולר. כעת יש גוי שמוכן לשלם 97 אלף דולר, והם נמצאים בעיצומו של המו"מ איתו. לאחר דין ודברים ארוך שניהלנו מולם, תוך הבהרה שאין לנו שום כוונה של השקעה בנדל"ן ותוך הסברת הסיכון לעתידה היהודי של שכונת קראון-הייטס כולה אם מבנה כה מרכזי יעבור לידי הגויים - הסכימה הנהלת ה'פארבאנד' למכור לנו את הבניין במחיר מוזל יותר. בסופו של דבר סיכמנו על מחיר ממש זול, 60 אלף דולר בלבד.

אלא שגם סכום 'פעוט' זה של 60,000 דולר נחשב לסכום הגון בימים ההם. מהיכן משיגים סכום כזה? החלטנו לבקש משכנתאות מהבנק עבור שלושת הקומות של הבניין, שכללו אולם אירועים ענק בקומה

השנייה, שורה של חנויות בקומה הראשונה וקומת בייסמנט ענקית. הבנק אישר לנו עקרונית שתי משכנתאות בסך כולל של 57 אלף דולר. את השאר, סך של שלושת אלפים דולר בלבד, היה עלינו לשלם בתור מקדמה. 'כששמעתי זאת קפצתי משמחה', נזכר הרב אלבסקי. 'ר' דוד כתב על כל פרטי ההצעה לרבי ולאחר שהרבי נתן את הסכמתו וברכתו, מיד התחלנו לעבוד בזריזות על התהליך של קבלת ההלוואה מהבנק'.

לאחר שהבנק אישר את ההלוואה סיכם הרב אלבסקי עם הנהלת ה'פארבאנד' על תאריך לחתימת חוזה. ר' דוד והרב אלבסקי נסעו למשרדי ה'פארבאנד' כדי לחתום על העיסקה, והצטרפו אליהם העסקנים ר' מנחם מענדל שם-טוב ע"ה ויבלח"ט ר' יהודה לייב מאצקין, שלבסוף אף סייע לתשלום המקדמה. 'נתתי למר כצמן צ'ק של צא"ח בסך 3,000 דולר עבור המקדמה', נזכר הרב אלבסקי, 'אך הוא טען שהארגון שלנו אינו מוכר לו ומי ערב לכך שהבנק יכבד את הצ'ק?... הצעתי שאלך לבנק ואחזור מחר עם אישור שזה צ'ק טוב, אבל ר' דוד הסביר לי ששעון החול הולך ואוזל ושנחנו מוכרחים לחתום

על העיסקה כאן ועכשיו, לפני שכצמן יתחרט ויחליט למכור לגויים את הבניין... מה עושים? פתאום ר' לייבל מוצקין שישב לידי, מתחיל להוציא שטרות של כסף מזומן מהארנק שלו! ספרתי את השטרות עד שהגענו ל-3,000 דולר ואמרתי לו שזה מספיק. כך שלמעשה הוא שילם מכיסו הפרטי את המקדמה, והעיסקה נסגרה במקום'.

'בחודשים הבאים היה צורך לכסות את הגירעון שנוצר בקופת צא"ח בגלל הוצאות תשלומי המשכנתא, ולכן היינו צריכים להשכיר את חמשת החנויות בקומת הקרקע של הבניין כאשר ההכנסות שמגיעות מזה לקופת צא"ח מכסות חלק ניכר מהמשכנתא. כל הפעילות הזו התנהלה לפי הנחיותיו של ר' דוד שהיה מעורב בכל פרט של התהליך'.

ר' דוד והרב אלבסקי באסיפה עם פקיד בעיריית ניו יורק

להגדיר את חמשת החנויות בקומת הקרקע של הבניין כאשר ההכנסות שמגיעות מזה לקופת צא"ח מכסות חלק ניכר מהמשכנתא. כל הפעילות הזו התנהלה לפי הנחיותיו של ר' דוד שהיה מעורב בכל פרט של התהליך'.

צא"ח מוסר את בניין ה'פארבאנד' לרשות הרבי

הפעולות לרכישת הבניין נמשכו מתחילת חורף תשכ"ט והלאה. בי"א ניסן תש"ל כתבו ר' דוד ומזכיר צא"ח, ר' משה פסח גולדמן, לרבי (צילום בעמוד הבא): 'הננו בזה לבשר אשר ביום ד' העבר קנינו בעז"ה את הבנין שהיה שייך להפארבאנד וקיבלנו "טייטל" [= שטר קניין] עליו. המחיר היה \$60,000 לערך. עסקו בזה עד הסוף ובמסירה ונתנה יוצאת מגדר הרגיל רי"ל מאטשקין, רמ"מ שם טוב ור"י ניימאן'.

בהמשך המכתב הם מציינים שבאופן חוקי נקראת העמותה שקנתה את הבניין:

"Crown Heights Association for Betterment and Development"

[="קראון-הייטס אסאסיאישן פאר בעדערמענט ענד דיוועלאפמענט" (האגודה לשיפור ולהתפתחות קראון-הייטס), ראשי תיבות "חב"ד" באנגלית...] ומצרפים מסמך עליו חתומים כל חברי העמותה - ר' דוד ראסקין, רי"ל מאצקין, רמ"מ שם טוב, ר"י ניימאן, רי"ל אלבסקי ור"י קרינסקי - בו הם מצהירים שהעמותה שייכת לצא"ח וכי חברה מתחייבים לפעול לפי הוראות הנהלת צא"ח.

י"א ניסן, ה'תש"ל

כ"ט אדר"ר שליט"א

הננו בזה לבשר אשר ביום ד' העבר קנינו בעז"ה את הבנין שהי' שייך לפארבאנד וקבלנו "טייטל" עליו. המחיר הי' \$60.000 לערך.

עסקו בזה עד הסוף ובמסירה ונתינה יוצאת מגדר הרגיל הועד למען קניית הבנין רי"ל מאשסקין, רמ"מ שם טוב ור"י ניימאן.

בהיות ולפי החוק צריך הי' לקנות הבנין מהם רק על שם מעבדעריש קארפארישאן, עשינו קארפארישאן עבור זה בשם: "קראון-הייטס אסאסיאישאן מאר בעדערמענט ענד דעוועלאפמענט" (ר"ת חב"ד באנגלית), וקנינו את הבנין על שם זה - עד שיבורר דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א על איזה שם צריך להיות הבנין באופן ליגלי. (מוסג"פ העתק חוזה שנחתם עם חברי הקארפארישאן).

כאסיפה שקיימנו אתמול יחד עם הועד למען הבנין, הוחלט:

(א) למסור את הבנין אל כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(ב) הנהלת צאגו"ח מקבלת על עצמה סך \$28.000. (סכום זה כולל תשלומי המארגענדזש השני בסך \$18.500).

(ג) חברי הועד מקבלים עליהם את כל הקשור עם המענדענדזשמענט ולכסות כל גרעון אם יהי'. נכלל בזה כל ההוצאות הקשורות עם הנהלת הבנין ותשלומי המארגענדזש הראשון בסך \$31.500 והנהלת הבנין לכל פרטיו.

ומגלגלין זכות ליום זכאי הוא יום הבהיר י"א ניסן. הננו בזמנים בזה את הפתחה של הבנין אל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ושואלים על איזה שם צריך להיות הבנין?

והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיחי' בהצלחה.

ויחד עם זה מביעים אנו את תפלתנו כי יחזק השי"ת את בריאות כ"ק אדמו"ר שליט"א ומשפחתו האצולה ויארץ ימיהם ושנותיהם בסובה ומחיקות וינחיל את כל ישראל בכלל ואנ"ש ותלמידי התמימים במרט בהצלחה מרובה ויוליכנו בקרוב ממש קוממיות לארצנו הקדושה.

משה פסח גאלדמאן
דוד ראסקין

הדו"חות שנכתבו בי"א ניסן תש"ל

ב"ה, י"א ניסן, ה'תש"ל

בזה הננו מצהירים שהקארפ. על שם: קראוןהייטס אסאסיאישאן פאר בעדערמענט ענד דעוועלאפמענט - שייכת לצאגו"ח המרכזית מכל וכל ואנו הח"מ החברים בקארפ. מקבלים עלינו לעשות בכל עת בכל דבר כהוראת הנהלת צאגו"ח.

דוד ראסקין
י"ל מאשסקין
מ"מ שם טוב
יוסף ניימאן
י"ל אלעווסקי
יודא קרינסקי

עוד הם מדווחים כי באסיפה שהתקיימה אמש הוחלט: "א) למסור את הבניין אל כ"ק אדמו"ר שליט"א. ב) הנהלת צאגו"ח מקבלת על עצמה לשלם סך \$28,000. ג) חברי הוועד מקבלים על עצמם את כל הקשור עם ניהול הבניין וכיסוי הגירעון".

בסיום המכתב נאמר: "הננו מוסרים בזה את המפתח של הבניין לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ושואלים על איזה שם צריך להיות הבניין. והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהיה בהצלחה".

מ'פארבאנד' - ל'ופרצת'!

"הפעולה הגדולה הראשונה שהתקיימה באולם ה'פארבאנד', מספר העסקן ר' יוסף ניימאן, "היתה סעודת לילות הסדר בשנת תש"ל - לתלמידי הישיבה ולאורחים שהגיעו אל הרבי לחג הפסח. בליל הסדר הראשון אחרי תפילת ערבית עלה הרבי לבקר באולם, והתלוו אליו העסקן ר' לייב מוצ'קין, אני ועוד כמה אנשים. הרבי סקר את המקום והשמיע ברכה קצרה לפני הנוכחים".

ר' דוד השקיע סכומי כסף כדי לשפץ את אולם ה'פארבאנד' ובשנים הבאות החל צא"ח להשתמש בבניין למטרות של הפצת היהדות והפצת המעיינות: באותה תקופה כבר התקיימו בקראון-הייטס אירועי "פגישות עם חב"ד", במהלכם התארחו בשכונה קבוצות של סטודנטים וקבוצות של משפחות יהודיות והשתתפו בסמינריונים של יהדות. רובם ככולם של המפגשים וההרצאות במסגרת ה'פגישות' התקיימו באולם הגדול והמחודש של ה'פארבאנד'. כמו כן התקיימו במקום מסיבות לבנות חב"ד.

בכ"ה תמוז תש"ל כתבה הנהלת צא"ח לרבי דו"ח על ההתקדמות בתשלומי המשכנתאות על הבניין, ובתוך הדברים ציינו שוועד הבניין מציע לשנות את שם הבניין מ'פארבאנד' - ל'ופרצת', וביקשו את ברכתו לעניין זה. ומאז נקרא הבניין בשם 'ופרצת', על שם ייעודו לעסוק בהפצת היהדות והמעיינות חוצה, כפי הסיסמה שטבע הרבי ברוח הכתוב 'ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה' - פסוק שהיה המוטו של הדור

"פגישה עם חב"ד" - חורף תשכ"ה

מימין לשמאל: ר' דוד, ר' יעקב חנוכה, ר' משה פעלער, ר' ש"א קורנובסקי, ור' שמואל לו (נואם).

השביעי וביטא יותר מכל את דרכו של ר' דוד בכל פעולותיו לאורך השנים.

עקב סמיכותו הגדולה ל-770 שימש האולם במשך שנים רבות כמקום מתאים מאוד ל'הכנסת אורחים' - אש"ל עבור קבוצות גדולות של חסידים שבאו לשהות בחצרות קודשנו, ובייחוד בחודש תשרי שאז סעדו בו מאות רבות של אורחים במשך כל ימות החודש, בהנהלת מנהל מפעל אש"ל הרב משה ירוסלבסקי (תמונה בעמוד הבא).

הכנסת אורחים "אש"ל" – תשרי תשל"ו. JEM/The Living Archive #141947

בחודש ניסן שימש ה'פארבאנד' כחדר אוכל נאה ורחב ידיים עבור מאות תלמידי ישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית, וביליל הסדר הרבי עלה לבקר שם את התלמידים באולם ה'פארבאנד' במשך כמה שנים והשמיע לפניהם מדיברות קודשו.

גם לאורך ימות השנה התקיימו ב'פארבאנד' לאורך השנים אירועים חסידיים, כמו התוועדויות ומסיבות מלוה מלכה, ואפילו חגיגות שונות של שמחות פרטיות במשפחות אנ"ש, כמו סעודות ברית-מילה, בר-מצוה וחתונות (החתונה החסידית הראשונה שהתקיימה שם היתה חתונתו של ר' דוד בעצמו, בשנת תשי"ד).

היתה תקופה שהמקום שימש כמקום לימוד עבור חלק מהמוסד 'אהלי תורה' לילדי אנ"ש בקראון-הייטס, וכיום משמש האולם כמקום לימוד לאברכי ה'כולל' שעל-יד מזכירות הרבי.

אולם ה'פארבאנד' כיום - כולל האברכים שע"י מזכירות הרבי

בראש חודש שבט תשל"ב, כתבה הנהלת צא"ח לאנ"ש (צילום בעמוד הבא):

"כבר ידוע בין אנ"ש שהבניין שהיה שייך ל'פארבאנד' נקנה לפני פסח תש"ל ע"י צעירי אגודת חב"ד. קנינו את הבית אחרי שנודע שנמכר לאינם יהודים בסך \$97,500. לאחר השתדלות מרובה הורידו את המחיר ל-\$60,000... מובן שכל זה הכריח אותנו להיכנס לחובות גדולים... ומובן כי הדבר מכביד מאוד...

ובייחוד שצריכים להרחיב את העבודה התמידית ולהוסיף סעיפי עבודה חדשים...

"עיקר המטרה בקניית הבניין היתה להחזיק את השכונה, ולולא נתקיימה הקנייה היו התוצאות אי נעימות ביותר. ועכשיו בעזרתו יתברך מנצלים את הבניין להפצת המעיינות ולענייני הכלל והפרט..."

בהמשך המכתב מודיעה הנהלת צא"ח על מלוה-מלכה שתקיים בשוב פרשת תרומה ומבקשת מכל אנ"ש להגיע ולהביא גם את ידידיהם. על ההזמנה למלוה-מלכה ענה הרבי (צילום בעמודים הבאים): **אזכיר עה"צ שיהא בהצלחה רבה בגור'.**

TZEIREI AGUDAS CHABAD

LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
The Lubavitcher Rabbi שליט"א

לשכה המרכזית Central Office

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

צעירי אגודת חב"ד

תחת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ר"ח שבט השל"ב

כבוד ידידנו הנעלה!

שלום וברכה!

כבר ידוע בין אנ"ש שיחיו שהבנין שהי' שייך להפארבאנד (305 קינגסטאן עו.) נקנה לפני חג הפסח השל"ב ע"י צעירי אגודת חב"ד. קנינו את הבית אחרי שנודענו שנמכר לאינם יהודים בסך \$97,500. לאחר השתדלות מרובה הורידו את המחיר לסך \$60,000.

ואלה הם הפרטים:

\$31,500 - מארגעזש ראשון ל-5 שנים באינטערעסט של $7\frac{1}{2}$ אחוזים.

\$18,500 - מארגעזש שני ל-5 שנים באינטערעסט של 5 אחוזים.

(עבור המארגעזש שני צריכים לשלם בכל חודש \$400)

\$10,000 - כסף מזומן בעת לקיחת ה"טייטל".

\$1,500 - הוצאות ה"טייטל".

\$61,500 - סך הכל

מובן שכל זה הכריחנו להכנס לחובות גדולים (לבד הכסף המזומן שלווינו כמובן, עלינו להוסיף בכל חודש סך \$400 בקשר הנ"ל), ומובן כי הדבר מכביד מאוד, כי כל זה הוא נוסף על החובות הקודמים.

וביחוד שצריך להרחיב את העבודה התמידית ולהוסיף סעיפי עבודה חדשים.

עיקר המטרה בקניית הבנין הייתה להחזיק את השכונה ולולא נחקיימה הקני' היו החוצאות אי נעימות ביותר, ועכשיו בעזרתו ית' מנצלים את הבנין להפצת המעיינות ולעניני הכלל והפרט, ולדוגמא: חגיגות שונות של שמחות ומסיבות מלוה-מלכה וכיו"ב, "פגישות עם חב"ד", מסיבות לבנות חב"ד, בחג הפסח אכלו שם תלמידי חו"ה וזכינו אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקר את התלמידים בהאולם, סידור הכנסת אורחים בזמנים ידועים, וביחוד בחודש תשרי שאכלו בו אורחים רבים ומהם כמה וכמה מעולי רוסיא, ועוד ועוד.

ובכדי להקל את המצב ולחל יכולת כספית להרחבת העבודה מסדרים מסיבת מלוה-מלכה במוצ"ש פ' תרומה (וההזמנה מצורפת כאן). ובטוחים אנו כי כל או"א מאנ"ש וידידנו שי' ישתתף במסיבה זו וישתדל להביא את חבריו וידידיו, ואין צורך לבאר נחיצות הדבר וגודל הזכות להשתתפים בו.

בכבוד רב

הנהלת צעירי אגודת חב"ד

צבי גאנזבורג	מ"פ גאלדמאן	י"ל גראנער	יהושע דובראווסקי
ח"א כהנוב	זעליג כאצמאן	דוד ראסקין	מ"מ שם טוב

נ.ב. על ההודעה בקשר המלוה-מלכה, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א בכי"ק:
"אזכיר עה"צ שיהא בהצלחה רבה בגו"ר"

למעלה: המכתב שכתב הנהלת צא"ח לכללות אנ"ש
למטה: ההזמנה למלוה מלכה

בעזרת

הנהלת צעירי אגודת חב"ד

הָאָבו דעם כבוד איין איינצולאזן צו אַנטייל נעמען אין דער

ספעציעלער מלוה מלכה

וואָס וועט פאָרקומען אי"ה

מוצאי ש"ק פ' תרומה, ד' אדר תשל"ב

אַכט אַזייגער פינקטלעך

אין "ופרצת" זאָל

305 קינגסטאָן עוועניו, ברוקלין, ניו יאָרק

— איינערט פריי —

The Tzeirei Agudas Chabad

Lubavitch Youth Organization

cordially invites you to attend their

Special Melave Malka

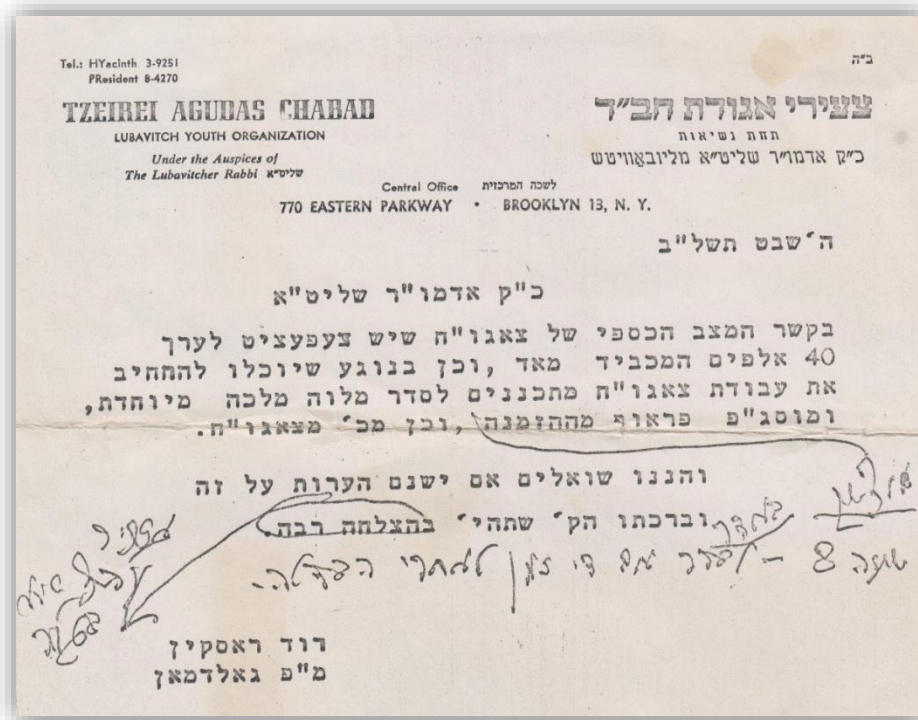
which will take place

Saturday evening, February 19th, 1972

at 8:00 o'clock

305 Kingstop Avenue, Brooklyn, New York

"Uforatzto" Hall

המכתב שצירפו הנהלת צא"ח לטייטה מההזמנה שהכניסו לכ"ק אדמו"ר
בכתי"ק: מוצש"ק באדר שעה 8 - לברר אם די זמן לאחרי הבדלה.
אזכיר עה"צ שיהא [בהצלחה רבה] בגור'ר

הרבי מורה להקים ספריות חדשות

הרבנית הצדקנית חנה ע"ה ז"ל
אמו של הרבי

במשך כל אותה תקופה, בין השנים תש"ל-תשל"ב, עדיין נותרה קומת ה'בייסמנט' [=המרתף] בבניין, כשהיא חרבה, שוממה ומוזנחת - ללא כל פעילות. מצב זה היה עלול להישאר כך עוד זמן רב, אלמלא הדברים שהשמיע הרבי בהתוועדות ו'תשרי תשל"ג.

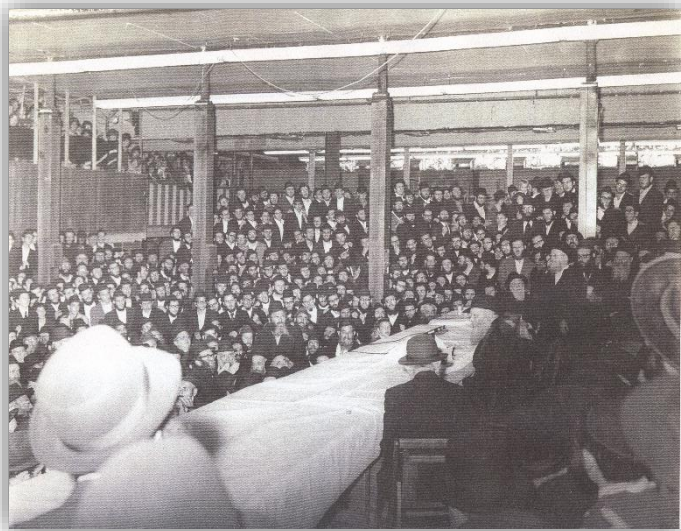
באותה התוועדות, שהרבי קיים לרגל יום השנה השמיני לפטירת אמו הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, הכריז הרבי לראשונה על יוזמה חדשה: להקים בכל מקום ספריות תורניות ציבוריות לתועלת הקהל הרחב.

להלן קטעים נבחרים מתוך השיחה המיוחדת שהשמיע הרבי בנושא זה, שבאה בהמשך לבקשתו בי"א ניסן תשל"ב להקים ע"א מוסדות חדשים לרגל מלאות לו שבעים שנה:

על הפסוק 'וצדקתו עומדת לעד', אמרו חז"ל: 'זה הכותב ספרים ומשאלין לאחרים'. הסבר הדבר בפשטות: מכיוון שהוא משאיל את הספרים לזולת והלה לומד בהם ואחר כך מחזירם ושוב ניתן להשאילם לשני ולשלישי, הרי זה דבר שאינו פוסק, בבחינת פירות ופירות פירותיהם.

לכן מצווה היא שבכל מקום מושב בני ישראל, ושהתחלה תבוא ממקומות בהם נמצאים אנ"ש והנשמעים בקולי, יקימו ספרייה. כלומר: מקום בו ימצאו ספרי קודש, החל מהספרים המתאימים

לאנשים פשוטים ביותר ועד לספרים המתאימים לדרגה הגבוהה בלימודי הנגלה והחסידות. ספרייה זו תהיה פתוחה מספר שעות ביום, או על כל פנים לשעה קלה ביום, או לכל הפחות שעה-שעתיים בשבוע. ולפרסם ברבים אשר במקום פלוגי, בחדר פלוגי, ביום פלוגי ובשעה פלוגית, כל הרוצה לבוא יוכל לבוא לשם, לעיין וללמוד במקום. וכן להשאל ספרים לכל הרוצה לקרוא וללמוד בהם בביתו.

ובמקום שכבר קיימת ספרייה, יש להגדילה, להרחיבה ולפרסמה, ולדאוג לתנאים לגישה נוחה ביותר, וכן לתנאים נוחים בצורת ההשאלה והקריאה בספרים. ואשר מהשאלת ספרים והקריאה בהם 'בשכב' ובקומך' יבוא לידי לימוד. כשם שחז"ל אומרים כי בהכרח שבכל עיר יהיה רופא, מקיז דם, אומן וכו', ורק אז יכול יהודי לגור בעיר זאת. על דרך זה יש להוסיף מקום שכל אחד ידע כי יכולים לבוא שם, ללא כל תנאים מראש, ולעיין בספרים. ומהעיון יבוא לידי לימוד, וממנו ללימוד המביא לידי מעשה והוספה בקיום המצוות, וזה תפקיד התורה עצמה שהיא תחזירהו למוטב.

וכפי שכבר נאמר, אשר בשנות השבעים משתתפים בכל הפעולות, הרי בלי נדר ישתתפו גם בזאת על ידי משלוח ספרים מכאן הנדפסים על ידי קה"ת, ספרי חסידות וכיוצא בזה. ובכל מקום שייסדו ספריות חדשות או שירחיבו את הקיימות, יוסיפו להם ספרים במידה מסוימת בכל מקום, על כל פנים מקצת, ומקצת זה יפעל על אחת כמה וכמה פעמים ככה.

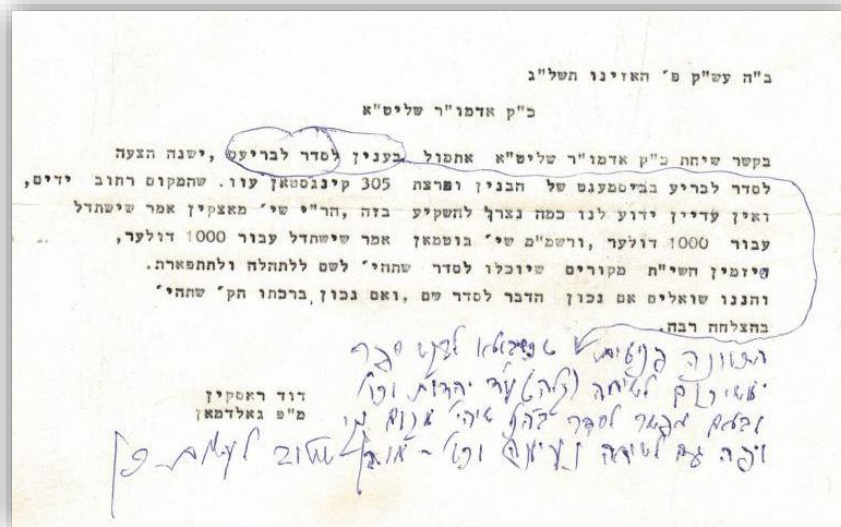
הוראת הרבי: שיהיה מקום נקי ויפה

בהתאם להוראת הרבי האמורה, חלה מיד התעוררות רבה בקרב החסידים ברחבי תבל להקמת ספריות תורניות במקומות שונים בעולם. גם ר' דוד, שנודע כאחד החסידים הזריזים ביותר בקיום כל הוראות הרבי, התעורר מיד לפעילות במטרה להקים ספרייה ציבורית חדשה בקראון-הייטס. וכאן הציע לו העסקן ר' לייבל מוצ'קין רעיון מבריק: הרי המיקום לספרייה יכול להיות באזור מתאים ומצוין מאין כמוהו - קומת המרתף של ה'פארבאנד'! אמנם מיד עלתה על הפרק השאלה הידועה: וכסף מנלן? אך לא איש פעיל ונמרץ כמוהו יתיימש מביצוע הוראה של הרבי בשל קשיים כספיים, והיה גדולים ככל שיהיו.

וכך, בז' תשרי תשל"ג, יממה בלבד לאחר שהתקבלה ההוראה מהרבי, כתב ר' דוד לרבי מטעם הנהלת 'צעירי אגודת חב"ד' המרכזית: 'בקשר עם שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א אתמול בענין לסדר לבריעס [= ספריות], ישנה הצעה לסדר לבריע [= ספרייה] בבייסמענט [= בהמרתף] של הבנין ופרצת, 305 קינגסטון עוו. שהמקום רחב ידיים, ואין עדיין ידוע לנו כמה צריך להשקיע בזה. והננו שואלים אם נכון הדבר לסדר שם. ואם נכון, נבקש ברכתו הק' שתהי' בהצלחה רבה.

על כך ענה הרבי (צילום בעמוד הבא):

הכוונה פנימית [כאן הקיף הרבי את המילים "בענין לסדר לבריעס"] שכשיבואו לבקש ספר ימשיכום לשיחה (קלה) ע"ד יהדות וכו'. ובאם אפשר לסדר בהנ"ל שיהי' מקום נקי ויפה גם לשיחה נעימה וכו' - מובן שטוב לעשות כן.

באדיבות Kehot Publication Society. פנעז בעמוד הקודם

בעקבות המענה החיובי שקיבל מהרבי, החל ר' דוד לעסוק מיד במלוא המרץ בהכנות רציניות לקראת הקמת ספרייה מרכזית בשכונת קראון-הייטס. כאמור, לא קלה היתה המלאכה, הן מההיבט של השיפוצים שנדרשו בקומת הבייסמנט של הבניין, והן מההיבט של הכספים שהיו נחוצים לצורך ההתקדמות במלאכה - וכל זאת בעודו עוסק בו-זמנית במגוון רחב של פרויקטים נוספים במסגרת הנהלת צא"ח ושאר המוסדות שתחת הנהלתו - אך העובדה שהרבי לא הפסיק לעודד, לזרז ולדרבן את מלאכת שיפוץ הספרייה בכל שלבי הקמתה, היא שעמדה לו ועוררה אותו להמשיך במלאכה במלוא התנופה.

העמוד בספרייה עם שמות המתנדבים

כעבור חודשים אחדים, ביום ראשון פרשת תרומה, אמר הרבי ב'חידות' לאחד העסקנים (כנראה, לר' דוד) בנוגע להתעסקותו בהקמת הספרייה:

דו קענסט זאגן בשמי אז איך בין אינטערעסירט אין דעם, און די וואס וועלן געבן גרעסערע סכומים - קען מען זייערע נעמען דערמאנען אויף אן עמוד אין לייברארי.

[= אתה יכול לומר בשמי שיש לי עניין בזה, ואלה שייתנו סכומים גדולים יותר - אפשר להזכיר את שמותיהם על גבי עמוד שיוצב בספרייה].

בב' אדר ראשון תשל"ג כתב ר' דוד לרבי: 'בנוגע להלייברארי, התקשרתי עם כמה מאנ"ש שיחיו. לפועל, רא"א [=ר' אברהם אהרן] שי' רוב-סקין קיבל על עצמו לעסוק בזה, ולקח את הארכיטקט מר פלדמן שייתן השערה כמה כסף צריך על זה,

וכמו שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על ההצעה לסדר לבריע, שיהי' מקום נקי ויפה וכו' וגם אמר כשהי' על יחידות ביום א' פ' תרומה, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א אז דו קעסט זאגנען בשמי אז איך בין אינטערעסירט אין דעם און די וואס וועלן געבן גרעסערע סכום קען מען זייערע נענען דערמאנען אויף א דף אין לבריע, ור"ד שי' רסקין אמר שדיבר עם כמה מאנ"ש שי' ואמרו שם שישתתפו עם 1000 שולער באופן שבאם אין יכולים לע"ע ליתן בעצמם שישתדלו לזכות את ממשלתם מכיריהם, ועורר את כאו"א להשתתף בפעולות צאגו"ח הן ברוחניות והן בעזר כספי שיוכלו לצאת מהדעפיציט ושיוכלו להרחיב את עבודת צאגו"ח וכן שיוכלו לגמור את ספרי' לי"א ניסן הבעל"ט.

הר"צ שי' גאנסבורג דיבר שנראה במוחש שעד כמה פעולות צאגו"ח מצליחים הן בהנסיעות שנוסעים למקומות שונות והן מאלו שבאים לקר לזאן וע"י שיהי' ספרי' כאן יוכלו לקרוב עוד יותר ויותר.

הרב ש"א שי' קאסארנאווסקי אודות פעולות ליובאווסש פה באה"ב, ועד כמה שההתפשטות עכשיו יותר בכל סוגי אחב"י, וע"י עבודת צאגו"ח מקרבים כמה וכמה לממשלתם לתורה ופצות, וגם דיבר אודות הספרי' שזה יעזור הרבה בהפצת המעיינות חופה.

אח"כ הצערמאן של המסיבה רש"מ שי' בוטמאן קרא מהרשימה אלו שכבר הבטיחו ובקש שכאו"א ישתתף בהמגבית.

עבור הספרי'

הר"ר אלי' שי' גאנסבורג
י"ל שי' ביסטריצקי
צ"א שי' שפאלטער
מ"מ שי' דריזן
צבי שי' פישער
י"ל שי' מאצקין
ש"מ שי' בוטמאן
י"ש שי' שפילמאן
יצחק שי' רייטפארד
שמרי' שי' רויטבלאט
ב"צ שי' ווינער

אברהם פרשון
ח"צ מסקאוויטש

הר"ר אברהם שי' בוים
שלמה שי' בוים
ישכר דוב ווייס שי'
אברהם ראפאפארט שי'
מטורונטא
מרדכי שי' דויטש
חייקון שי' חאנין
ביחד עם י"ז שי' כצמן
דר זעליגסאן שי'
ניסן מאנגעל שי'
דוד שי' ראסקין
אברהם שי' פרשון
נחום פינסאן שי'
צבי שי' שטיינמענץ
יוסף שי' בלשינסקי
גבריאל שי' רובשקין
ישראל שי' שם טוב
יוסף ניומן שי'
ג"מ גארעליק
ש"א שי' קאזרנווסקי
שלום איזסיל שי' ע"י
ח"צ שי' מאסקאוויטש
עוזיאל שי' חזנב
פינחס בלאט
ח"צ מאסקאוויטש
צבי שי' סלאווין
שמעון שי' גאלדמאן
מיכאל שי' ווידסקי
אלי' שי' ליפסקער
נחום שי' פינסאן
מ.פ.

עמוד מתוך דו"ח שכתבה הנהלת צא"ח לרבי בט' אדר-ראשון תשל"ג על ה'מלוה מלכה' השנתית

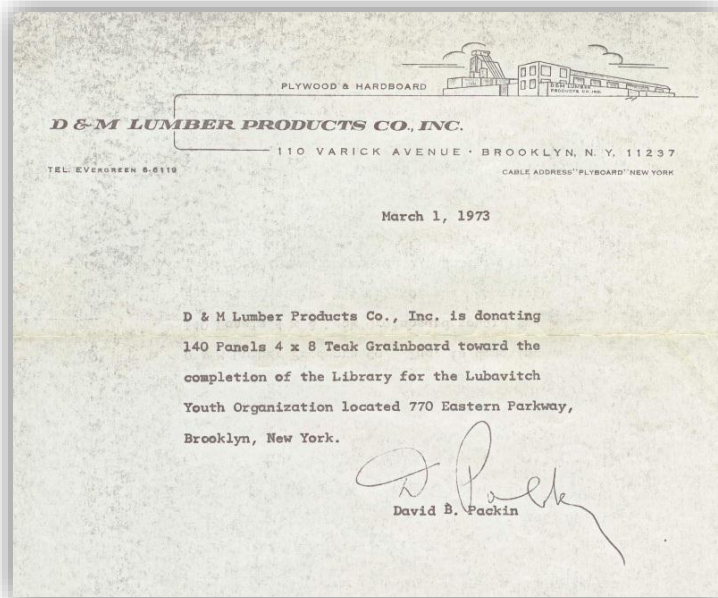
ורא"א רובשקין אמר שהוא ישלם לו עבור זה... ושיער שזה לערך 30 אלף דולר לעשות פה, עם אייר קונדישן [=מיזוג אוויר]. ר' שלום בער אייכהארן אמר שיש לו היכרות עם לומבעריארד [=מחסן למכירת עצים] שיוכלו לקבל אצלו עצים בחינם, ולפחות קאסט פרייז [=במחיר עלות]... ביקשתי מרא"א שישתדל שייגמר לי"א ניסן הבעל"ט, ואמר שצריכים על זה מזומנים. ישנם כאלו שאמרו שיינתנו 1000 דולר על שם "עמודים" [להציב בספרייה לוח-זיכרון שעליו יכתבו שמות התורמים לזכות יקיריהם או

לעילוי נשמתם]... ויעזור השי"ת ויזמין מקורות הן לצאת מהדפיציט שזה סכום לערך 48 אלפים... ושיוכלו לגמור הליברארי בלי שום מניעות עד י"א ניסן הבעל"ט'..

כתבה באלגעמיינער זשורנאל
ע"ד היוזמה לפתוח הספרייה

למעשה, לא התקדמו העניינים בקצב המצופה, עקב מחסור בתרומות מאנ"ש. בכ"ח אדר שני תשל"ג דיווח ר' דוד לרבי על אסיפה נוספת שהתקיימה עם החסידים רא"א רובשקין, רי"ל מוצ'קין ורמ"מ שם טוב, ובמהלכה הוחלט למצוא שורה של גבירים שכל אחד מהם יתרום אלף דולר לשיפוץ הספרייה. רובשקין התקשר על אתר לחברה של מיזוג אוויר, והתברר שרק התקנת המיזוג תעלה עוד כ-8000 דולר. ר' דוד מוסיף ומדווח לרבי כי יצר

מכתבו של מר דוד פטשקין על תרומת לוחות העץ עבור הקירות

קשר גם עם יהודי בשם דוד פאטשקין (שהכיר את הרב חדקוב מריגא), והשיג ממנו תרומה נכבדה לשיפוץ הספרייה (לימים תרם מר פאטשקין גם בשביל השיפוצים בבית-המדרש ב-770, אף זאת בהשתדלותו של ר' דוד).

בערב חג השבועות תשל"ג דיווח ר' דוד לרבי שכבר הותקנה מערכת מיזוג-האוויר בבניין הספרייה, והרבי שיגר לו עבור העוסקים במלאכה עשרה שטרות של דולר, וכתב: **ות"ח על הבשו"ט** [=ותשואות חן על הבשורות טובות]. **מצו"ב** [=מצורף בזה] **השתתפות ממחנ"י** [=ממחנה ישראל] **לעודד הזירזו וכו'.**

בי' תמוז תשל"ג דיווח ר' דוד לרבי על תרומה נכבדה שהשיג מהנגיד החסידי ר' אברהם פרשן ע"ה לצורך השיפוצים, והרבי ענה לו: **ת"ח ת"ח על הבשו"ט.**

בכ"ז אלול תשל"ג כתב ר' דוד לרבי בשורה טובה: לאחר כמה וכמה קשיים שנערמו בדרכו, הסתדר סוף סוף הענין, וכבר סיימו את מלאכת השיפוץ של הספרייה - בניית הקירות, סידור מערכת חשמל, והתקנת מערכות מיזוג האוויר והחימום. הוא מדווח לרבי כי בשבוע האחרון סיימו את מלאכת הריצוף שנעשה מאבנים יפות, "כמו אצל החדר של יחידות" [=הכוונה לרצפת גן עדן התחתון]. ר' דוד מוסיף וכותב: "והשתדלתי לעשות שיהיה כמו שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א: מקום נקי ויפה. כעת צריכים

"...הריצוף שנעשה מאבנים יפות, כמו אצל החדר של יחידות [=גן-עדן התחתון]"

להתחיל את התקנת מדפי הספרים, וסוכם עם הנגר שהמדפים יהיו עשויים מעץ יפה, "ויעזור השם יתברך שלא תהיינה שום מניעות ויוכלו לעשות את ההתחלה בזה בו' תשרי הבעל"ט, שאז היתה בשנה שעברה השיחה בקשר לעשות ספריות".

עוד הוא מדווח לרבי כי בשטח הסמוך באותה קומה בנו חדרי משרדים עבור צא"ח. ר' דוד כותב לרבי כי עלות כל השיפוצים היא כ-40,000 דולר, "ולעת עתה

אספתי כשליש מהסכום הנ"ל". ר' דוד מוסיף ומציין כי הוא משתדל למכור את השטרות של 100 דולר שנתן הרבי כתרומה עבור הספרייה - כל שטר תמורת 3100 דולר. הוא אף הקים ועדה לגיוס כספים עבור השיפוצים, שחבריה הם ר' אברהם אהרן רובשקין, ר' מענדל שם טוב ור' לייב מאצקין, ומבקש את ברכת הרבי להצלחת הוועדה באיסוף כספים לכיסוי הגירעון, וכן להצלחה בהשגת הרבה ספרים בלשון-הקודש ובאנגלית על טהרת הקודש. "ויעזור השי"ת שבקרוב ממש יוכלו לפתוח את הספרייה מתוך הרחבה אמיתית, כרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א".

תשובת הרבי על הדו"ח: ת"ח על הבשו"ט.

"אני זוכר שהייתי נוסע עם ר' דוד אל מר יעקב (ג'ק) זיידווארג מניו-ג'רזי, כדי לקדם את בניית הספרייה." סיפר הרב שמואל בוטמאן, "אצלו קנינו את הריצוף הנאה של פנים הספרייה במחיר נוח מאוד. אגב, ר' דוד קירב את היהודי הזה, והאריחים הלבנים בקיר המזרח של 770 הגיעו אף הם מאותו

מר זיידווארג עובר בדולרים, כ"ו חשון תשנ"ב

מר זיידווארג שתרם זאת בזכות ר' דוד. איך נוצר הקשר בינו לר' דוד - אינני יודע להסביר. ג'ק היה יהודי אמריקאי שלא דיבר אף מלה באידיש, בעוד שר' דוד דיבר בעיקר אידיש, ובקושי הבין אנגלית, אבל איכשהו היתה ביניהם תקשורת, והתקשורת ביניהם היתה נפלאה..."

אודות מר יעקב (ג'ק) זיידווארג, כדאי להביא כאן רשימה ממעמד חלוקת דולרים כשר' דוד ומר זיידווארג עברו לפני הרבי בכ"ז מר-חשון תשנ"ב:

הרבי נתן דולר לר' דוד, ואמר: **ברכה והצלחה.**
נתן לו עוד דולר, ואמר: **פאר גאנץ צעירי אגודת חב"ד** [= עבור כל צעירי אגודת חב"ד].

ר' דוד: [הציג מר זיידווארג, ואמר] זהו ר' יעקב בן חנה שרה. הוא תרם את האבנים עבור ספריית לוי יצחק, וגם את האבנים בחזית של 770 בקיר המזרחי, והוא מבקש ברכה לעסקיו.

הרבי נתן דולר למר זיידווארג, ואמר: **ס'זאל זיין ברכה והצלחה. זאלסט נעמען אן איינטייל אין בויען די בית המקדש - די גרויסע בית המקדש. ס'זאל זיין גוטע בשורות** [=שתהיה ברכה והצלחה. שתיקח חלק בבניית בית המקדש - בית-המקדש הגדול. שיהיו בשורות טובות]. נתן לו עוד דולר, ואמר: **פאר די גאנצע משפחה. זיי העלפן אייך ארויס מסתמא? זיי זאלן ארויסהעלפן אין בויען די בית המקדש, ס'זאל זיין בשורות טובות** [=עבור כל המשפחה. מסתמא הם מסייעים לך? שיסייעו בבניית בית-המקדש, שיהיו בשורות טובות].

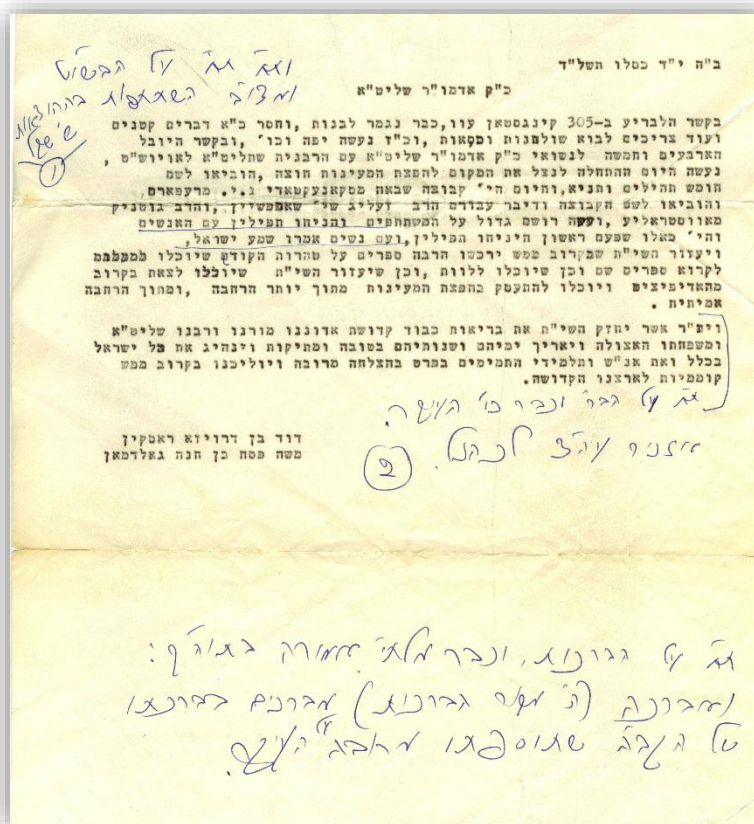
ר' דוד: הוא עומד להיות אורח הכבוד במלוה-מלכה של צעירי חב"ד, הוא יהיה ה"געסט אָו אָנאור".

הרבי נתן דולר למר זיידווארג, ואמר לו: **וויבאלד אז זיי וועלען אייך געבען אָנאור, וועל איך אייך אנהויבן אויך געבן אָנאור** [= מכיוון שנותנים לך כבוד, גם אני אתחיל לתת לך כבוד]. נתן לו עוד דולר, ואמר: **ס'זאל זיין גוטע בשורות** [=שיהיו בשורות טובות] וחייך.

מר זיידווארג: בסדר, תודה.

"מקום שימושך יהודים להיכנס פנימה"

ביום הבהיר י"ד כסלו, תשל"ד, יובל הארבעים וחמישה לחתונת הרבי והרבנית, כתב ר' דוד לרבי:

הדו"ח שכתב ר' דוד ב"ד כסלו תשל"ד, ומענות הרבי בכת"י המזכיר

"בקשר להספריה, כבר גמרו לבנות וחסרים רק דברים קטנים, ועוד צריכים להביא שולחנות וכסאות. וכל זה נעשה יפה. ובקשר ליובל הארבעים וחמישה לנישואי כ"ק אדמו"ר שליט"א עם הרבנית שתליט"א לאויוש"ט, נעשתה היום ההתחלה לנצל את המקום להפצת המעיינות חוצה. הביאו לשם חומש, תהילים ותניא, והיום היתה קבוצה של רפורמים שבאה מסקאנעקטדי נ.י., והביאו לשם את הקבוצה. ודיברו לפניהם הרב זעליג שי' שאפשטיין והרב גוטניק מאוסטרליה, ועשה רושם גדול על המשתתפים. והניחו תפילין עם האנשים, והיו כאלו שפעם ראשונה

"ויעזור השי"ת שבקרוב ממש ירכשו הרבה ספרים על טהרת הקודש, שיוכלו לקרוא ספרים שם, וכן יוכלו ללוות [=להשאל ספרים], וכן שיעזור השי"ת שיוכלו לצאת מהדפיציט, ויוכלו להתעסק בהפצת המעיינות מתוך יותר הרחבה, והרחבה אמיתית.

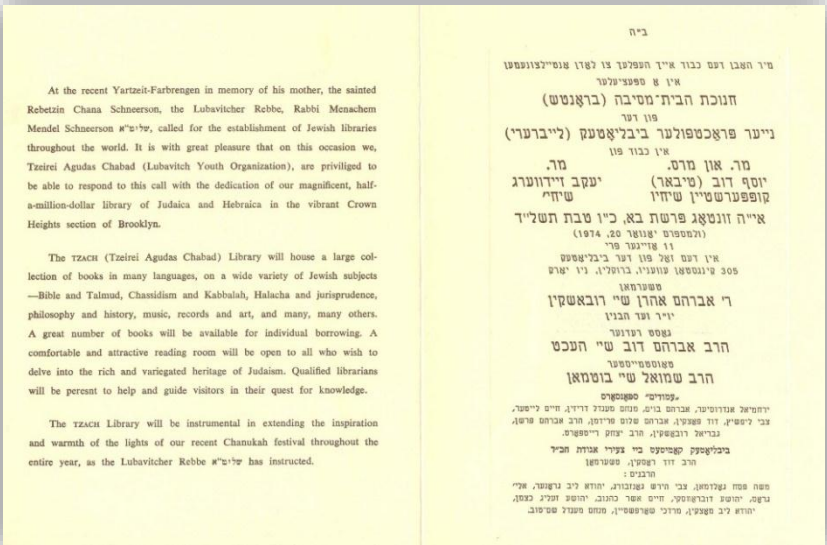
"ויהי רצון שיחזק השי"ת את בריאות כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו שליט"א ומשפחתו האצולה, ויארץ ימיהם ושנותיהם בטובה ומתיקות, וינהיג את כל ישראל בכלל ואת אנ"ש ותלמידי התמימים בפרט בהצלחה מרובה, ויוליכנו בקרוב ממש קוממיות לארצנו הקדושה".

הרבי מתח קו להדגשה תחת המלים 'והניחו תפילין עם האנשים', וכן תחת המלים 'ועם הנשים אמרו שמע ישראל', והוסיף: **ות"ח על הבשו"ט ומצו"ב השתתפות בהוצאות ש' שקל [= 300 דולר] ①**. ולגבי הברכות בסוף המכתב כתב הרבי: **ת"ח על הבר', וכבר כו' העיקר. אזכיר עה"צ לכהנ"ל ②**. [=ת"ח על הברכות, וכבר מלת' אמורה בתוה"ק: ואברכה (ה' מקור הברכות) מברכיך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.]

חלפו עוד כמה שבועות, ור' דוד שמח לבשר לרבי על 'חנוכת הבית' של הספרייה שנועדה להתקיים בכ"ו טבת תשל"ד. בערב שבת קודש, כ"ד טבת, הכניס ר' דוד למזכירות בקבוק 'משקה', כנהוג בקשר למאורע של התועדות. במכתב שצירף לבקבוק, כתב ר' דוד לרבי שחנוכת הבית של הספרייה תהיה ביום א' כ"ו טבת, "לאחר שנעשה יפה וטוב, ובטירחה רבה". והוא מוסיף בסיפוק: "וברוך השם שרואים במוחש על אלו שהם רחוקים לע"ע מתורה ומצוות, ולאחר שביקרו בהספריה פעל עליהם הזזה גדולה ביחס לתורה ומצוות". עוד הוא מספר לרבי: "אתמול הביאו להספריה כל ספרי קה"ת שישנם, ויעזור השי"ת שבקרוב תהיה מלאה ספרים על טהרת הקודש".

לקראת חנוכת הבית של הספרייה, נשא הרבי שיחה מיוחדת בשבת פרשת וארא, מבה"ח שבט, כ"ה טבת, תשל"ד, על חשיבותה ומטרתה של ספרייה תורנית ציבורית. בתוך הדברים אמר הרבי:

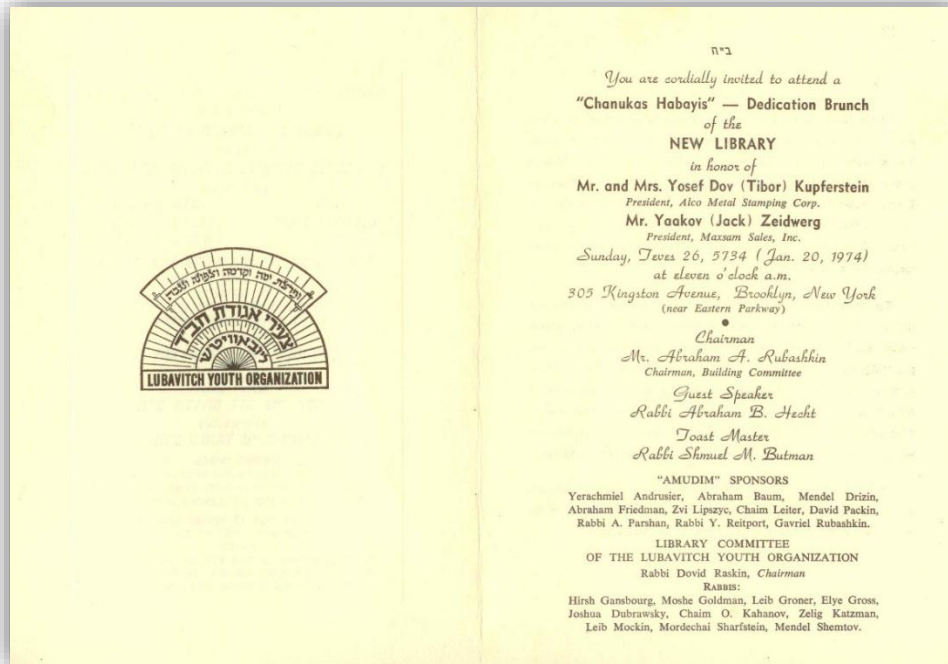
דבר נחוץ הוא שיהיה מקום שיהודי יוכל להיכנס אליו כדי לשאול ספר, ושגם הבניין עצמו מבחוץ יראה באופן כזה שאם יהודי יחלוף לידו ברחוב - זה ימשוך אותו להיכנס פנימה. ויחד עם זה, שיהיה בפנים יהודי שידבר עמו ויקרב אותו ליהדות, ובדברים היוצאים מן הלב, ויתן לו 'קיצור שולחן ערוך' וכדומה, אם בלשון-הקודש או באנגלית או בכל שפה שהיא, וכן עוד ספרי קודש.

הזמנה לחנוכת הבית

בסיום השיחה אמר הרבי: **מכיוון שמחר מתקיימת חנוכת הבית של מקום כזה, הרי כאן המקום לעורר שהכול ישתתפו בכך השתתפות בגופם ובממונם, שעל ידי כך ייהפכו גם אלה שבעצמם אינם יכולים לעסוק בעניין עצמו, לתמיכי דאורייתא'. ואשרי חלקם וגדול זכותם של כל המתעסקים בזה. ויהי רצון שעל ידי שלב זה**

בהפצת תורה, נגיע לייעוד המופיע בסיום נבואת דניאל, שבסוף הגלות יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, ונגיע ל'קץ הימין', סיום הגלות באופן של 'ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'.

הזמנה לחנוכת הבית

'מזמור שיר חנוכת הבית - לדוד'

למעמד חנוכת הבית הגיעו מאות מאנ"ש והתמימים, כהוראת הרבי ביום הקודם. גם אישי ציבור נכבדים כיבדו את המעמד בנוכחותם, ביניהם הגבירים ר' אברהם פרשן ור' יצחק רייטפורט. בלטו בנוכחותם המפתיעה גם שני האחים שולזינגר, הבעלים של בית הדפוס 'שולזינגר' המפורסם. ור' דוד - הוא התהלך במעמד שמח כחתן ביום חופתו, אך לא אמר די. הוא ידע שעוד רבה המלאכה לפניו.

מימין לשמאל: ר' מרדכי שארפשטיין, הרב אברהם דוב העכט, מר יוסף (טיפור) קופערשטיין, ר' דוד (נואם), הרב שמואל מ"מ בוטמאן, מר יעקב (ג'ק) זיידווארג, ר' אליהו גרוס, ר' אברהם אהרן רובאשקין. למטה בימין: ר' יהודה ליב מוצקין.

בהמשך לחנוכת הבית הוסיף ר' דוד לפנות ללא לאות לחסידים אמידים וגייס מהם עוד סכומי כסף ניכרים לצורך השלמת שיפוץ המבנה. וכך סיפר ר' דוד: "עדיין היינו זקוקים לסכומי כסף גדולים, משום שהספרייה מתקיימת רק על תרומות פרטיות ולא על תרומות מארגונים ממשלתיים. זהו עיקרון אצלנו. בין העסקנים הבולטים בגיוס הכספים היו ר' לייבל מוצ'קין, ר' אברהם אהרן רובשקין וחתנו ר' חיים לייטר. תרומות נכבדות למען הספרייה נתנו ר' אברהם פרשן מטורונטו ור' יצחק רייטפורט".

בהמשך להנחיית הרבי 'שגם מראה הבניין מבחוץ ימשוך להיכנס פנימה' - החליט ר' דוד לעסוק בגיוס כספים נוספים לצורך שיפוץ המקום מבחוץ. בערב ל"ג בעומר תשל"ד כתב ר' דוד לרבי על תוכנית חדשה שהגה: להכין ציפוי נאה לקיר החיצוני של בניין הספרייה, שיהיה עשוי מאבנים קטנות, בנוסף להצעה שירצפו את כל שטח המדרכה שמחוץ לבניין הספרייה. והשיג מישהו שימכור במחיר זול. הרבי ענה: **מצו"ב השתתפות \$120**. עד היום, כל מי שעובר ליד בניין 'פרצת' - מתרשם ללא ספק מהמראה הנאה של האבנים החומות הקטנות המצפות את כל הקיר החיצוני של המבנה מכל צדדיו.

מסכם מנהל צא"ח כיום הרב שמואל בוטמאן: "ספריית 'לוי יצחק' היא ממש מעשה ידיו של ר' דוד. אפילו המרצפות... בתקופת השיפוצים ר' דוד היה בא למקום ממש בכל יום כדי לראות איך העבודה מתקדמת. הוא התהלך בשטח, נשם אל ריאותיו את האוויר המאובק ויצא החוצה בהחלטה מחודשת לקדם עוד ועוד את הפרויקט. לר' דוד היתה קבוצה של 'בעלי בתים' חב"דיים שהיו 'לקוחות' שלו בתחום של גיוס כספים לפעילות. ביניהם יש למנות את ר' אברהם-אהרן רובשקין, שנתן סכומים נכבדים מאוד במושגי הימים ההם שבזכותם התאפשרה רוב מלאכת השיפוצים, ועשה זאת עם כל הרגש של האהבה וההתמסרות, וכן את ר' אברהם פרשן, ר' יצחק רייטפורט ור' אברהם רפפורט.

ומסיים הרב בוטמאן: "במעמד חנוכת הבית של הספרייה, הכרזתי: מזמור שיר חנוכת הבית - לדוד... וכל הקהל קיבל את דבריי בהסכמה ובהתלהבות. הכל הודו שהתואר הזה מגיע לו, כי הוא הקים את המקום הזה".

באותם ימים נקראה הספרייה בפי החסידים: "הספרייה של צא"ח".

בהתוועדות שבת תרומה, א' אדר תשל"ד, נתן הרבי לר' דוד מזונות ו'משקה' עבור המלוה-מלכה השנתית של צא"ח שתתקיים בספריית צא"ח.

בט"ז אדר תשל"ד כתב, אביו של ר' דוד, ר' יעקב-יוסף, לבנו השליח ר' יהודה-לייב ע"ה:

'בטח כתבו לך מאמעריקא על-דבר מסירת נפשו וכל כוחו של אחיכם הר"ד שי'. בענין הבנין של הספריה של בית חב"ד בקינגסטאן 305. העיקר שכ"ק אד"ש התעניין בכל פרט ופרט, איך שיהיה הענין, ובענין החנוכת בית, ודרש מדוד שי' דו"ח פרטי מכל הנ"ל, ונהנה מאוד מיגיעת עבודתו לסדר הכל על הצד היותר יפה ויותר נאה. אגב, סיפרו לי פה (מהנוסעים שבאים) שזה משך שנתיים דרש כ"ק אד"ש שמישהו יתמסר לענין הזה לסדר הספריה כו', וכל אחד השתמט מלקבל עליו העול הגדול הזה, עד שבא דוד שי' וקיבל על עצמו כל הטורח. וסיפרו שהיה עסוק בזה 18 שעות ביום, כי היתה עבודה קשה כו'.

"ספריית לוי יצחק"

כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל וכו'
הרב ר' לוי יצחק נ"ע, אביו של הרבי.
Kehot Publication Society

חלפו מספר חודשים ובכ"ף מנחם-אב תשל"ד ציינו שלושים שנה להסתלקות-הילולא של אביו של הרבי, כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' הרב ר' לוי יצחק נ"ע. באותם ימים הבריק רעיון נוסף במוחו של ר' דוד - להציע לרבי לקרוא את הספרייה על שם אביו של הרבי! דווקא הוא, שהשקיע במלאכה כה הרבה כוחות, שגייס סכומים נכבדים ועצומים למען שיפוץ המקום, ידע להעריך את חשיבותו של המקום וסבר כי מקום כה מפואר ומכובד, לו נאה ולו יאה להיקרא על שם אביו של הרבי. ויש לשער שהיה זה גם משום שהרבי בחר לעורר על דבר הקמת ספריות בהתוועדות ו' תשרי, יום היארצייט של אמו הרבנית נ"ע, והרי ידוע היחס המיוחד שהיה אצל ר' דוד ומשפחתו כלפי הוריו של הרבי. ואכמ"ל.

בכ"ף מנחם-אב תשל"ד ביקש ר' דוד אישור מהרבי לקרוא את הספרייה על-שם אביו, אך הרבי ענה לו (התוכן): עדיין מוקדם. מסביר הרב שמואל בוטמאן: "ר' דוד הבין שהרבי נותן לזה אישור עקרוני, אך עדיין אינו מסכים שהדבר יתבצע כעת.

במלים אחרות: הרבי רמז לו כביכול, 'בוא נראה בעתיד הקרוב איך העניין יתקדם, ולפי זה נחליט מה הלאה'. זאת אומרת: הרבי רצה שאם הספרייה תיקרא על שם אביו, היא צריכה להיות מסודרת מאוד, מנוהלת בהרחבה וכן הלאה".

ור' דוד - הוא לא אמר נואש, והמשיך במאמציו למען הספרייה. בז' תמוז תשל"ה כתב ר' דוד לרבי: "בקשר הספרי' שע"י צאגו"ח... עד עתה ביקרו שם הרבה מאות מאחינו בני ישראל שיחיו, ועשה רושם גדול מהיופי וכו', וכן ראו הרבה ספרים על אתר. אבל עדיין לא נתנו ספרים ללוות [=להשאלה]. כפי התוכנית רוצים לפתוח הספרי' גם כדי ללוות ספרים אי"ה בכ' מנחם-אב הבעל"ט, אבל חסרים עוד ספרים וצריכים לקנות עוד הרבה ספרים, וישנם בזה כמה שאלות.

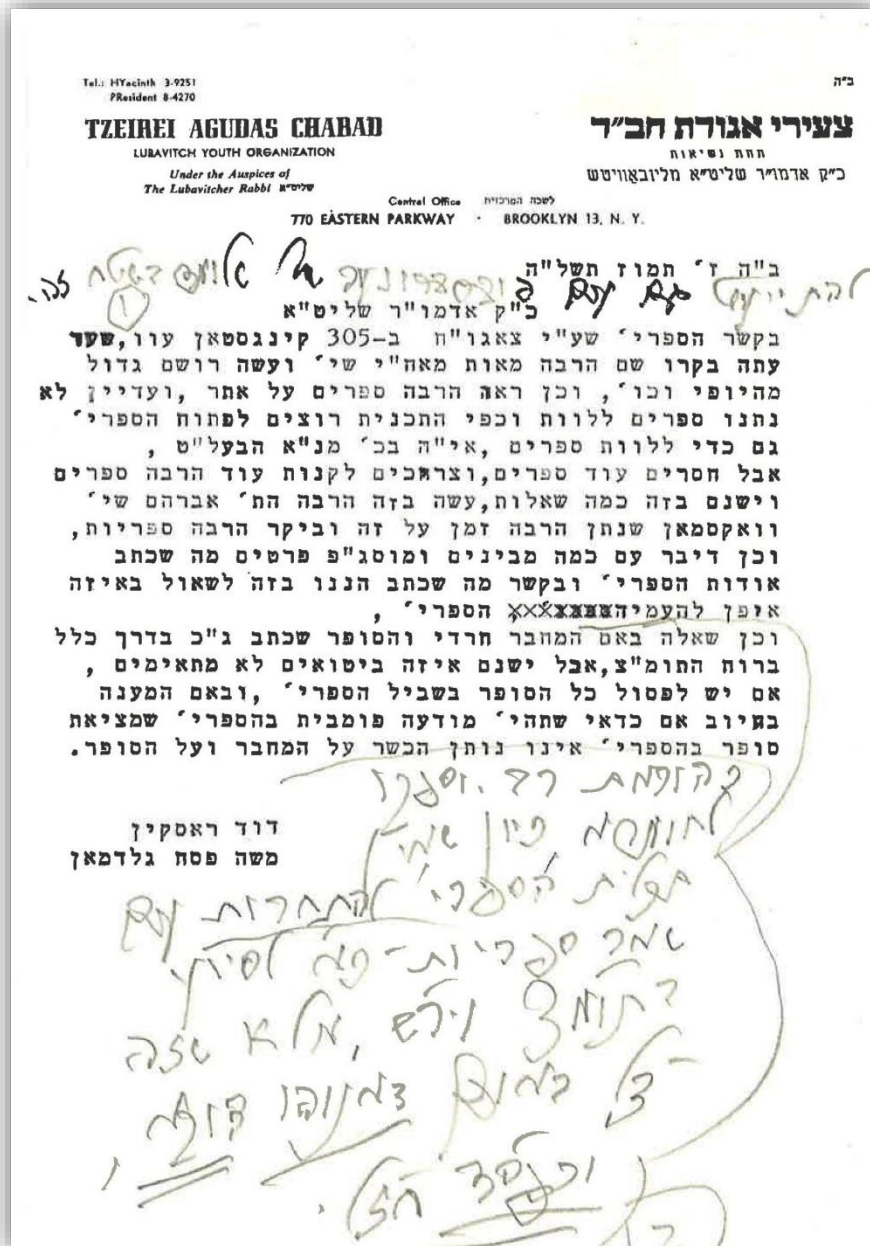
"עשה בזה הרבה הת' אברהם שי' וואקסמאן שנתן הרבה זמן על זה, וביקר בהרבה ספריות, וכן דיבר עם כמה מבינים, ומוסג"פ פרטים מה שכתב אודות הספרי'. ובקשר למה שכתב הננו בזה לשאול באיזה אופן להעמיד את הספרי'.

על שאלה זו ענה הרבי: להתייעץ גם עם פוקסברונער שי' שלומד בשטח זה ①.

ר' דוד הוסיף וכתב לרבי: "וכן שאלה, באם המחבר חרדי והספר שכתב גם כן בדרך כלל ברוח התורה והמצוות, אבל ישנם איזה ביטויים לא מתאימים, אם יש לפסול את כל הספר בשביל הספרייה. ובאם המענה בחיוב, אם כדאי שתהיה מודעה פומבית בהספרייה, שמציאת ספר בהספרייה אינו נותן הכשר על המחבר ועל הספר".

על שאלה זו ענה הרבי:

② כהוראת רב. וספקו לחומרא כיון שאין תכלית הספרי' להתחרות עם שאר ספריות - כ"א לסיוע בתומ"צ ויר"ש, אלא שזה צ"ל באופן דאנוהו דוקא, וכפס"ד חז"ל.

בי"ט מנחם-אב תשל"ה כתב ר' דוד לרבי שלמחרת, בכ' מנחם-אב, יתחילו להשאל ספרים מהספרייה. בהמשך המכתב הוא כותב:

"שאלתי בשנה העברה אם יש רשות שתהיה הספרי' ע"ש הרה"ג והרה"ח המקובל ר' לוי יצחק ז"ל

אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א... והיה המענה שעדיין מוקדם. וב"ה שבמשך השנה היתה הזזה גדולה שרכשו עוד הרבה ספרים, שזה גרם יותר יופי בהספרי', ומשתדלים שיהיה נקי, והרבה מבקרים שם. והננו שואלים אם יש רשות ליתן שם להספרי' על שם הנ"ל.

"ובאם יש רשות, אז ההצעה שיהיה הנוסח:

ספריית צאגו"ח ע"ש הרה"ג והרה"ח המקובל ר' לוי יצחק ז"ל אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

ספריית לוי יצחק ע"י צאגו"ח.

או בנוסח אחר.

הרבי סימן חץ לעבר האפשרות השנייה ומאז נקרא המקום בשם 'ספריית לוי יצחק'.

מספר הרב שמואל בוטמאן: "ברוך השם, לאחר שבסופו של דבר הרבי אישר את קריאת הספרייה על שם אביו ז"ל, הרבי היה שולח עותקים של ספרים כפולים שהיו ברשותו, עבור הספרייה הזאת, ביניהם סט שלם של ש"ס. כל הספרים נמצאים בספרייה עד היום".

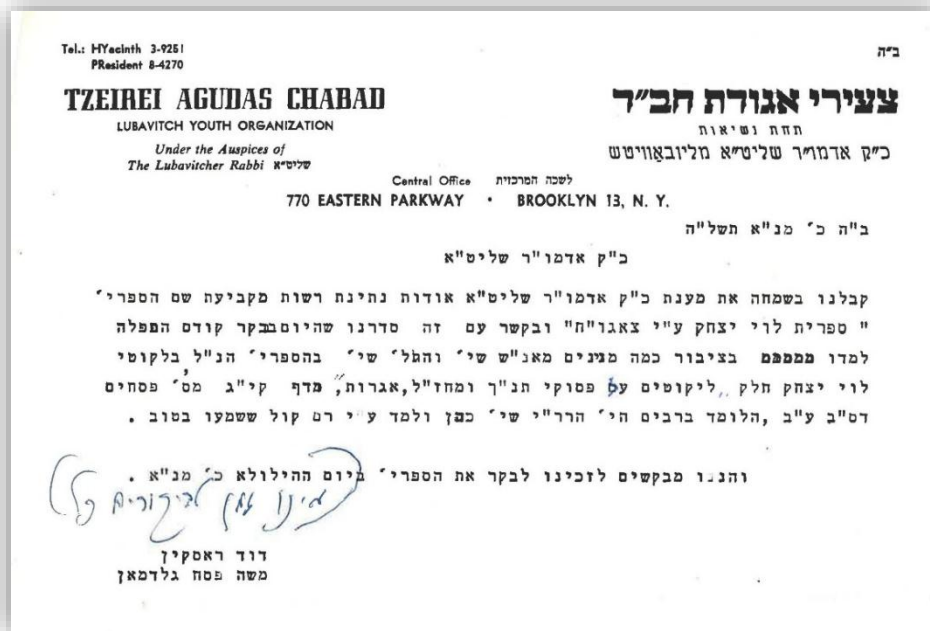
למעלה: ר' דוד ור' א"א רובאשקין ניגשים אל הרבי בהתוועדות כ' מנחם-אב תשל"ה. באדיבות JEM
למטה: המפתח שמסרו לרבי. באדיבות ספריית אגו"ח

בהתוועדות אור לכ"ף מנחם-אב תשל"ה, בעת הניגונים בין השיחות, ניגשו ר' דוד ור' אברהם-אהרן רובשקין אל הרבי ומסרו לו מפתח של הספרייה בצירוף פתק. הרבי עיין בפתק למשך מספר שניות, ובינתיים מזג המזכיר הרב גרונר 'לחיים' לשניהם. לאחר סיום העיון בפתק, ענה הרבי לשניהם 'לחיים ולברכה' ונתן לשניהם מהמזונות שלו, תוך כדי שהוא מדבר אליהם ומרעיף על ראשיהם שפע של ברכות. את הפתק הניח הרבי לאחר מכן בתוך סידורו.

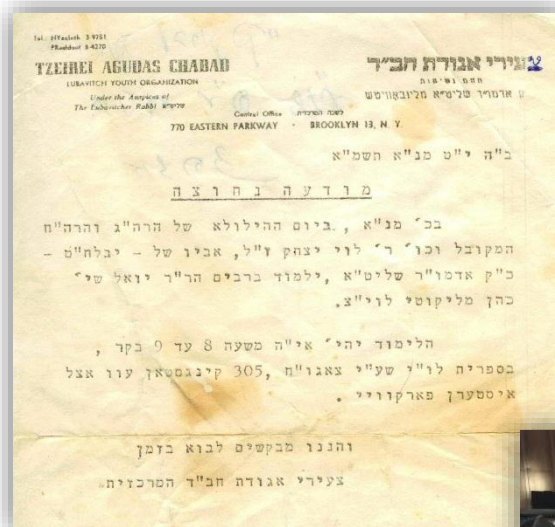
ביום שני כ' מנחם-אב תשל"ה כתב ר' דוד לרבי, לאחר שקיבל את האישור לקריאת הספרייה ע"ש רבי לוי יצחק נ"ע: '...בקשר עם זה סידרנו שהיום בבוקר קודם התפילה למדו בציבור כמה מנינים מאנ"ש שי' והתל' שי'

בהספרי' הנ"ל ב'לקוטי לוי יצחק' חלק ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל ואגרות מדף קי"ג מסכת פסחים דס"ב ע"ב. הלומד ברבים היה הר"ר יואל שי' כהן ולמד ע"י רם קול ששמעו בטוב. והננו מבקשים לזכנו לבקר בספרי' ביום כ' מנ"א'.

הרבי הקיף את התאריך וכתב על כך: אינו זמן לביקורים כלל.

ומאז, במשך כמה וכמה שנים בכ' מנחם-אב, התאספו חסידים ב'ספריית לוי יצחק' ללימוד מתורתו של בעל-ההילולא.

מודעה ע"ד השיעור השנתי בהספרייה תשמ"א

שיעור ב'ליקוטי לוי יצחק' בהספרייה כ"ף מנחם-אב תשע"ה

בשלהי חורף תשל"ו תרם ר' אברהם פרשן לספרייה סט של כל ה'הנחות' מהשיחות של הרבי מתחילת הנשיאות והלאה, אשר בפעם הראשונה נכרכו בכריכה נאה ומכובדת. בהתוועדות י"א ניסן תשל"ו ניגשו אל הרבי ר' דוד, הנדבנים ר' אברהם פרשן ור' מרדכי שרפשטיין, והספרן ר' אברהם ווקסמן, ומסרו לרבי את כל הסט. הרבי עיין באחד הספרים, ואחר כך איחל להם שיהיה בהצלחה רבה וענה לכל אחד מהם 'לחיים ולברכה'.

בעת התוועדות י"א ניסן תשל"ו. מימין לשמאל: הת' אברהם ווקסמן, ר' מרדכי שרפשטיין, ר' דוד, ור' אברהם פרשן

מבקרים מתפעלים מהסדר המזופתי ומהיופי הנדיר

עם פתיחת הספרייה לציבור הרחב, בחר ר' דוד בהבחור אברהם וואקסמן, יהודי בעל ידיעה מקיפה ובקיאות רבה בענייני ספרים, כספרן מתאים שינהל את הספרייה. הקו המנחה שנבחר לגבי איסוף הספרים לספרייה, היה בהתאם להוראת הרבי שיש לרכז במקום רק ספרים על טהרת הקודש, למען יוכלו זקנים וצעירים, אנשים נשים וטף, להכנס לספרייה ולמצוא בה את כל אשר ירצו,

מבלי לחשוש שמא ייתקלו בספרים שאינם לרוח היהדות. ואכן, ר' אברהם ערך סדר באלפי הספרים שהתקבלו כתרומה לספרייה, ומיין אותם לפי קטגוריות שונות: ש"ס, ראשונים, ספרי שו"תים, ספרי קבלה, חסידות ומוסר, ועוד.

הספרייה פתוחה בשעות נפרדות לגברים ולנשים. מהרגע הראשון הוחלט שהספרייה תהיה פתוחה לכל אדם: נערים ומבוגרים, רבנים ופשוטי עם. מחזה שגרתי הוא לראות סביב השולחנות העגולים בספרייה סוגים שונים של קוראים: בשולחן אחד יושבים תלמידים שמגיעים לכאן כדי להכין שיעורי בית באווירה שקטה ונעימה, בשולחן שני יושבים אנשי ספר שמגיעים כדי לעיין בספרות הלכתית, ובשולחן שלישי אפשר למצוא 'סתם' יהודים שמגיעים לקרוא בספרים או להאזין להקלטות של התוועדות חסידית. בשנים ההן לא היה מקובל שבכל בית ישנם ספרי קודש רבים, במידה שהדבר נפוץ כיום, ותלמידי-חכמים רבים נהגו לפנות לספרייה, שם ישבו בספרייה ועיינו בספרים וכן שאלו ממנה ספרים רבים.

נשים וגברים, רבנים ופשוטי עם נהנים מהספרייה

הספרייה, שהיא בפני עצמה פינת חמד, מהווה גורם משיכה גם לרבים הבאים מחוץ לקראון-הייטס,

ר' דוד במשרדו בהספרייה באסיפה עם ידידיו,
יורצ' צא"ח בארה"ק ר' ישראל לייבוב, ור' נחום כהן, מעסקני צא"ח בארה"ק

ולעיתים קרובות מבקרות בה קבוצות גדולות ואישי ציבור רמי מעלה. כולם משתוממים ונדהמים מול השפע הרב של הספרים והארגון המיוחד. מבקרים מהציבור הרחב שהגיעו לספרייה הביעו את התפעלותם מהסדר המופתי של הספרייה ומהיופי הנדיר של המקום. בספרייה מתקיימות באופן נדיר גם הרצאות לסטודנטים שמגיעים לקראון-הייטס למסגרת ה'פגישות', ומדי פעם מתקיימות במקום אסיפות של שלוחים ועסקני אנ"ש.

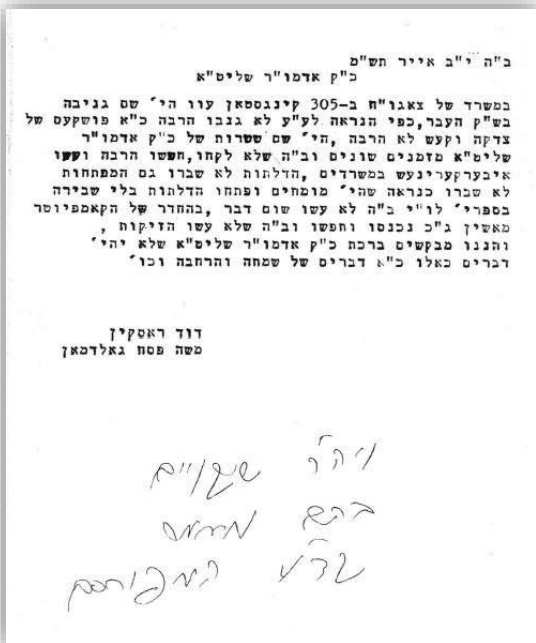
באסיפה עם שלוחים

לדבריהם של יודעי דבר, ספרייה זו היא היחידה מסוגה בכל ניו יורק. אין עוד מקום שבו תוכל לפגוש בשפע כה גדול של ספרים במגוון נושאים רחב, אשר כולם כמובן נכתבו על טהרת הקודש. בספרייה הגדולה והמסודרת להפליא מצויים כחמישים אלף ספרים המסווגים לפי נושאים, ומקוטלגים לנוחיות הקוראים.

במשך השנים התעניין הרבי רבות במצב הספרייה וזכתה הספרייה לקבל יחס מיוחד מהרבי לגבי כל שלבי התפתחותה. לדוגמה, בקיץ תש"מ פרצו גנבים לקומת הספרייה וגנבו משם פריטים אחדים לא יקרים, אך לא הזיקו לרכוש הספרייה ולתכולתה. כשכתב על כך ר' דוד לרבי, השיב לו הרבי: **ויה"ר [=ויהי רצון] שיקוים בהם מאמר קד"ע** [קדושי עליון] **המפורסם** [שאחרי שריפה - מתעשרים].

כבר בראשית שנות השמונים התנהלה הספרייה באמצעות מחשב המוזן בכל הפרטים. בקשר לכך מספר ר' אליעזר ליין, מאנ"ש בשכונת קראון-הייטס:

"יום אחד בקיץ תשמ"ב נכנסתי לחדר המזכירות של הרבי כדי למסור למזכיר ר' בנימין קליין מכתב מסוים עבור הרבי. באותו רגע נכנס לחדר ר' יעקב יהודה (יענקל) העכט ואמר לר' בנימין בשקט שהוא רוצה לספר לו סיפור מדהים. הוא רמז לו שימתין עד שאצא, ור' בנימין אמר לו:

‘זה בסדר’. כלומר, הוא אחד משלנו... וכך סיפר ר’ יענקל לר’ בנימין: ‘הרבי קרא לי ואמר לי: “הייתכן שבכל ליובאוויטש אין מקום שאפשר להכניס שם אורחים מבחוץ, מלבד החדר של חיים-ברוך [הלברשטם] וספריית לוי-יצחק?!...ספריית לוי-יצחק מסודרת כל-כך יפה, יש בה מחשב שכאשר לוחצים בו על כפתור אחד, אפשר לדעת לגבי כל ספר מי המחבר שלו ובאיזה מדף הספר עומד וכו’ וכו’...”

ר' אליעזר שי' לייך

‘זה היה ביום רביעי או חמישי. באותה שבת מגיע אלי ר’ דוד ואומר לי: ‘אני צריך לספר לך משהו שאף אחד אינו יודע’. ר’ דוד הכניס אותי לחדרו וסיפר לי בדיוק מה שר’ יענקל העכט סיפר לר’ בנימין קליין, ואז אמר לי: ‘דע לך שיש לנו עם זה בעיה גדולה. אמנם קנינו לאחרונה מחשב חדש וגדול, אבל אין לנו כסף לשלם על המחשב. בכל חודש הם מאיימים עלינו מחדש שאם לא נשלם, הם יבואו וייקחו את המחשב!’

ר' שמואל שי' קראוס עובד במחשב

‘כיום מחשב הוא לא מכשיר יקר במיוחד, אבל בשנים ההן מחשב כזה נחשב לנכס רב-ערך. ר’ דוד אמר לי: ‘הרבי כל-כך נהנה מזה שיש לנו מחשב שלנו, ויהיה חבל מאוד אם זה יילקח מאיתנו. אני מציע לך שתתרום את חדר המחשב וכל תכולתו לעילוי נשמת אביך הרב שלום-דובער ע"ה, ובכל חודש נשלח דיווח לרבי על כך’. שאלתי אותו כמה זה עולה, והוא ענה: כ-35,000 דולר. חשבתי לרגע ואז אמרתי לו שאקח מהבנק הלוואה עבור העסק שלי ובכסף

הזה אשלם את עלות המחשב של הספרייה. וכך היה. ר’ דוד כתב על כך הרבי והתשובה שהתקבלה: **אזכיר על הציון**. ומאז, כאשר בכל חודש שלחו לרבי דו"ח על הנעשה בספרייה, על הדף הראשון היה כתוב תמיד שהמחשב נתנם לעילוי נשמת אבי, הרה"ח ר' שלום דובער לייך ע"ה”.

באותה תקופה ידעה הנהלת הספרייה לציין בגאווה כי היא מעמידה לרשות הציבור אוצר של למעלה מעשרת אלפים קלטות, ובהם התועדויות הרבי החל מהשנים הראשונות לנשיאותו, מגוון עצום של שיעורים בחסידות, ועוד. תמורת מחיר סמלי ביותר יכול כל החפץ בכך להיות מנוי בספרייה זו, ולשאול כאוות נפשו ספרי קריאה מהנים, ספרי לימוד למורים ומחנכים, וספרים נדירים לחוקרים ואנשי ספר.

מאות ספרים שאזלו כבר מן השוק ואין להשיגם, משומרים בארכיון הספרייה במיקרופילם, ומהם נדפסו כבר כמה ספרים במהדורות מחודשות.

כעבור מספר שנים התחלפה הנהלת הספרייה ובראשה הועמד הרב נחמיה יום-טוב קסלר ע"ה, אברך מוכשר שחלש במומחיות מקצועית על עשרות אלפי הספרים שבתחום שליטתו, והוא אשר לזכותו נזקפה ההתפתחות המרשימה של המפעל הנהדר הזה.

בשנות השמונים יזמה הספרייה בהנהלתו את העלאתם על גבי קסטות של כל ניגוני חב"ד מתוך 'ספר הניגונים'. קסטות אלו המכילות בתוכן מאות ניגונים, שימשו כעזר רב לכל חובבי ניגוני חב"ד.

אחד המפעלים היפים המתקיימים בחסות הספריה החינוכית הוא ללא ספק שעת הסיפור של יום ראשון. בפעילות זו מגיעים ילדים יהודיים מבתי הספר וגני הילדים שאינם בהכרח יהודיים מדי יום ראשון בשבוע ושומעים שם סיפורים יהודיים רבי משמעות תוכנית חינוכית.

כמו כן קבוצות גדולות של כל מיני קמפים ומחנות קיץ שונים אשר שמע הספריה הגיע לאוזניהם, באות במסגרת טיול מיוחד לביקור בספרייה. שכן לא בכל יום מזדמנת ספרייה כה גדולה ומגוונת של ספרים על טהרת הקודש.

ביומן מד' סיון תשל"ו כתב ר' יצחק-מאיר סוסובר: 'שמעתי שהיתה הוראה שיסדרו מחלקה מיוחדת ב'ספריית לוי יצחק' עבור עניני חינוך שמורים ומורות מדריכים ומדריכות יוכלו לעיין שם בספרים הקשורים בחינוך'.

הספרנים מדווחים על הצלחתה הרבה של הספריה ועל אלפי ספרים המוחלפים מדי שבוע. המקום משמש גם כמקום להתכנסויות שונות ואירועים אחרים עקב נוחותו הרבה ומראהו היפה והנעים.

כיום מתוחזק המקום כולו על-ידי איש צא"ח ר' מרדכי שלמה הכהן שי' פרידמאן, אשר ר' דוד סמך עליו ונתן בו את אמונו המלא לניהול הספרייה. ואכן, זה כארבעים שנה שהרב פרידמאן מנהל במסירות ובאחריות את כל צורכי המקום.

לסיום, הנה דבריו של הנגיד החסידי ר' אברהם אהרן הלוי רובשקין:

"הרבי ידע מה אני ובני משפחתי עשינו למען הספרייה. זה לא רק סכומי כסף של תרומה, ולא רק השגת כמויות של אבנים וברזלים לצורך השיפוצים של כל הבניין. זה טיפול בארכיטקטורה ובחפירות בעומק הבייסמנט, סידור עניינים מול עורך-הדין וטיפול בחשבונות כספיים מורכבים. את כל זה היינו להביא לידי ביצוע, ור' דוד, שהיה בעצמו איש ביצוע,

ר' דוד והרב פרידמאן בביקור אצל האחים הנגידים ר' דוד ור' אייזיק מינץ לטובת צא"ח, כ"ב אדר תשמ"ה

ידע לעודד ולהמריץ אותנו. במשך השנים היו לי הרבה פעולות איתו, גם בקשר ל'ספריית לוי יצחק'. אני יכול להעיד עליו כי מה שהוא קיבל על עצמו לבצע - הוא ביצע בנחרצות עד לשלב הסיום. הוא היה חסיד אמיתי, שהיה בטל לרבי באמת ונהג באופן של 'הצנע לכת'. כל העניינים של הרבי היו נוגעים לו באמת, היה איכפת לו מכל העניינים של הרבי בעצם נפשו".

